

Aleg. 180.

Sprawozdanie

komisji prawnej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności Departamentu VI. za czas od 1. stycznia po koniec października 1893.

Wysoki Sejmie!

W zakresie czynności departamentu VI. zaszła tylko ta zmiana że od roku 1893 sprawy fundacji dla inwalidów wojskowych, przydzielone zostały do Departamentu III. Wydziału krajowego.

Liczba exhibitów zmniejszyła się w porównaniu z takim samym czasem r. 1892. o 480. Wszystkie exhibitów zostały załatwione.

Departament VI. wykonał wszystkie polecenia Wysokiego Sejmu Wydziałowi krajowemu udzielone — w zakresie jego wehodzące: — z tych niektóre sprawy uzyskały już pożądaný skutek, jak wydzielenie gminy i obszaru dworskiego Zalesie z okręgu sądowego w Złotym Potoku i przydzielenie do okręgu sądowego w Monasterzyskach, wydzielenie gminy i obszaru dworskiego Piwoda z okręgu sądowego w Sieniawie i przydzielenie do okręgu sądowego w Jarosławiu tudzież ustanowienie z dniem 1. stycznia 1894. e. k. Sądu powiatowego w Jaworznie; inne są w toku bądź dochodzeń Wydziałów powiatowych bądź u e. k. Władz rządowych pozostają, co przypisać należy okoliczności iż czas od ostatniej sesji sejmowej do terażniejszej był za krótki do przeprowadzenia dochodzeń potrzebnych, a usprawiedliwia także, iż Wydział krajowy nie przedłożył wszystkich sprawozdań których przedłożenie na najbliższej sesji Wysoki Sejm polecił.

Sprawozdania przedłożone, z których najważniejsze o przedłużeniu ustawy z dnia 20. marca 1891. Nr. 35. Dz. u. kr. tyczącej się poboru krajowych opłat konsumcyjnych, o urządzeniu krajowej osady poprawczej dla nieletnich wychowañców i krajowego zakładu przymusowej pracy i poprawy dla dorosłych mężczyzn, wreszcie projekt ustawy łowieckiej, przydzielone dotyczącym komisjom będą przedmiotem sprawozdań tych komisji.

Co do ważniejszych spraw załatwianych przez Departament VI. podnosi komisja prawnicza następujące: wedle zawiadomienia e. k. Prezydium Namiestnictwa odezwą z dnia 7. stycznia 1894. L. 15696. Wydziałowi krajowemu udzielonego zatwierdziło e. k. Ministerstwo sprawiedliwości projekt kontraktu budowy gmachu sądowego w Stryju, który ma dnia 31. grudnia 1895. administracji do użytku być oddany — tak iż aktywowania tegoż e. k. Sądu obwodowego w r. 1896. spodziewać się należy.

W uwolnieniu od służby w pospolitem ruszeniu funkcyjonyuszów władz autonomicznych na czas do końca marca 1894. rezultat był korzystniejszy jak w ubiegłych latach; na przedstawionych bowiem przez Wydział krajowy do uwolnienia 354. funkcyjonyuszów uwolniono zupełnie 268. zaś 25. do 15. dni po uruchomieniu tej siły zbrojnej.

Sprawa zrównania kwaterunkowego c. k. żandarmeryi z wynagrodzeniem za kwaterunek c. i kr. armii, nie została dotąd przez c. k. Rząd załatwiona; Wydział krajowy odniósł się w tej sprawie do c. k. Prezydium Namiestnictwa i do J. Exc. Ministra dla Galicji p. Apolinarego Jaworskiego z prośbą o poparcie rezolucyi Wysokiego Sejmu w Ministerstwie Obrony krajowej. Spodziewać się można iż sprawa ta dla kraju tem ważniejsza bo stan żandarmeryi w kraju naszym co roku się powiększa a koszta umieszczenia rosną; przy życzliwym poparciu c. k. Prezydium Namiestnictwa i J. Exc. Ministra dla Galicji p. Apolinarego Jaworskiego wkrótce i sprawiedliwie załatwioną zostanie.

W sprawie przestrzegania przy egzekucjach podatków przepisów ustawy z dnia 10. czerwca 1887. Nr. 74. Dz. u. p. i innych, o przedmiotach wyjętych z pod egzekucyi, wydała c. k. krajowa Dyrekcya Skarbu dnia 10. października 1893. L. 2027, dołączone do sprawozdania rozporządzenie do c. k. Starostw, wzywające je ażeby nad ścisłem wykonywaniem pouczenia do władz egzekucyjnych z dnia 4. sierpnia 1887. L. 1055 czuwały.

Spór graniczny w okolicy Morskiego Oka zostaje wedle sprawozdania Wydziału krajowego w zawieszeniu, Rząd bowiem austriacki i Rząd węgierski zgodziły się na wysłanie komisji reambulacyjnej celem sporządzenia mapy uwidoczniającej na podstawie zebranych materiałów wszystkie w rozmaitych epokach na spornem terytorium dokonane pomiary, która to czynność na miejscu dopiero z wiosną roku bież. będzie mogła być rozpoczętą; z tego powodu deputacya do Najwyższego tronu została na później odłożoną.

Wskutek polecenia Wysokiego Sejmu przygotowuje Wydział krajowy wyczerpujący Memoriał i wywód historyczno-prawny na podstawie materiałów archiwalnych zebranych we Lwowie, Krakowie, Wiedniu i Warszawie przez D-ra Aleksandra Czołowskiego wedle opinii ankiety z ludzi fachowych złożonej za pracę literacką uznanych i drukiem ogłoszonych, który przedłożony będzie c. k. Rządowi.

W sprawie policyi ogniowej nie ponawia Wydział krajowy projektu ustawy w zeszłym roku Wysokiemu Sejmowi przedłożonego a niezalatwionego z powodu, iż tenże zawisł od poprzedniej reformy ustawy gminnej i ustawy budowlanej dla wsi, z uwagi jednak na olbrzymie szkody na jakie kraj przez pożary jest narażony, tudzież w przekonaniu że stratom tym w wielu wypadkach przy należytem przestrzeganiu istniejących przepisów zapobiedz by można, postanowił Wydział krajowy zebrać wszystkie przepisy i rozporządzenia dotyczące policyi ogniowej i rozesać je gminom w osobnej broszurce, a czuwa za pośrednictwem Wydziałów powiatowych nad tem ażeby stosownie do postanowień ustawy o policyi ogniowej dla miast i miasteczek z 15. lutego 1891. zorganizowane zostały w tychże gminne lub ochotnicze straże pożarne i uchwalone regulaminy ogniowe, wedle wzoru przez Wydział krajowy udzielonego z uwzględnieniem szczególnych warunków miejscowych, — wreszcie ażeby gminy zaopatrzyły się w dostateczną ilość przyborów pożarnych.

Ażeby zaradzić brakowi środków materyalnych na nabycie narzędzi ratunkowych, uzyskał Wydział krajowy od Dyrekcji wzajemnych ubezpieczeń oświadczenie, iż gotową jest do udzielania gminom na zakupno narzędzi ogniowych znaczniejszych pięcioprocentowych pożyczek w kilku latach spłacalnych, a nadto przeznaczać pewne dotacje dla nowo organizowanych ochotniczych straży pożarnych, co zdaniem komisji prawniczej znacznie przyczynić się powinno tak do organizowania nowych ochotniczych straży pożarnych jak do prędszego zaopatrzenia się gmin w narzędzia ratunkowe.

Na wezwanie Wysokiego Sejmu do c. k. Rządu uchwalone dnia 28. marca 1892. dotyczące przymusowego ubezpieczenia od ognia nie otrzymał Wydział krajowy dotąd odpowiedzi; — sprawę też podniósł poseł Merunowicz wnioskiem z dnia 22. stycznia 1894. do Wysokiego Sejmu przedłożonym.

W sprawie reformy ustawy o należytościach przedstawiła komisya prawnicza w sprawozdaniu o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności Departamentu VI. za czas od 1. paź-

dziennika 1891. do końca roku 1892., które nie przyszło pod obrady, Wysokiemu Sejmowi wniosek: Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, ażeby z użyciem zebranego materiału ponowił u Wys. Rządu, kroki celem wyjednania rewizyi ustaw z dnia 9. lutego 1850. Nr. 50. Dz. u. p. i z dnia 13. grudnia 1862. Nr. 89. Dz. u. p. i usunięcia uciążliwości tylokrotnie w Radzie państwa i w Sejmach krajowych podnoszonych i wykazywanych.

Uchwałą z dnia 16. maja 1893. wezwał Wysoki Sejm c. k. Rząd aby przedłożył do konstytucyjnego traktowania projekt ustawy o należytościach systematycznie opracowany, uwzględniając przy tem potrzebę uproszczenia postanowień prawnych i ulżenia ludności.

Zważywszy, iż ustawy o należytościach z r. 1850. i 1862. są tak zawile i niejasne, a setkami rozporządzeń c. k. Ministerstwa Skarbu mającemu je objaśnić i uzupełnić stały się jeszcze więcej niejasnemi; zważywszy iż bardzo wiele tych rozporządzeń wydawanych do władz skarbowych nie są umieszczone w Dzienniku ustaw państwa, a więc nie mają właściwie mocy obowiązującej, a mimo tego znajdują zastosowanie przy wymiarze należytości w skutek czego nawet przez c. k. Władze skarbowe niejednakowo bywają tłumaczone, skutkiem czego strony częstokroć narażone zostają na dotkliwe i niepowetowane szkody.

Zważywszy, że Rada państwa i Wysoki Sejm domagały i domagają się od r. 1861. rozlicznemi uchwałami i rezolucjami rewizyi tych ustaw, zważywszy że, co komisya prawnicza zaznacza, sam Rząd przed przeszło 30 laty znał ustawę o należytościach za niedokładną i potrzebującą reformy, ile że ówczesny Minister Skarbu przy obradowaniu w Izbie posłów do Rady państwa nad ustawą z dnia 13. grudnia 1862. na 134 posiedzeniu I. sesyi Rady państwa oświadczył, iż potrzebę reformy ustawy o należytościach uznaje i że roboty przygotowane do takowej od dłuższego czasu są w toku — a zdaniem komisji prawniczej czas przeszło 30 lat, był wystarczającym do ukończenia tych robót; zważywszy wreszcie że wedle zasiągniętej w Departamencie VI. informacji Wydział krajowy wygotował Memoryał, który w tej sprawie przedłożony zostanie c. k. Rządowi — mniema komisya prawnicza, że ze względu na to iż sprawa jest nagląca, poparcie memoryału uchwałą Wysokiego Sejmu będzie pożytecznem.

Zaznaczając na koniec że przeglądając czynności Departamentu VI. Wydział krajowego przekonała się, iż Wydział krajowy utrzymuje w ewidencji sprawy dotąd nie załatwione i stara się o przyspieszenie załatwienia tychże;

Komisya prawnicza wnosi:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

- I. Sejm przyjmuje sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności Departamentu VI. do wiadomości.
- II. Sejm wzywa c. k. Rząd, ażeby w jak najkrótszym czasie przedłożył do konstytucyjnego traktowania projekt ustawy o należytościach, systematycznie opracowany, uchylający wszystkie obowiązujące obecnie ustawy i przepisy o stęplach i należytościach, uwzględniający przy tem potrzebę uproszczenia postanowień prawnych i ulżenia ludności.

Lwów dnia 31. stycznia 1894.

Przewodniczący
Zoll.

Sprawozdawca
Dworski.

